

הדגל השחור של אייהחוקיות והדגל הצהוב של הפחדנות...

הודעה אישית

או את אותה השינאה שבאה עלי עתה בעיקבות פרשת פינטו. הספר הוחרם, למעשה, אחרי הופעת מהדורתו הראשונה, ולפי רמז מגבוה, עשו המו"לים קנונייה שלא לפרסם מהר דורה נוספת. באותם הימים היה הנייר כפוף לקיצוב, ולא היתה כל אפשרות לפרסם ספר באמצעות מו"ל מוכר. זה היה ב-1950. כעבור שלוש שנים בוצע פשע-מילחמה מהרע, כאשר היחיד דה 101, בפקודת אריאל שרון ובהשתתפות כמה ממגיניו הנלהבים ביותר של רפאל איתן כיום, ביצעה טבח גורא בכפר הר ערבי קיביה. נרצחו עשרות גברים, נשים וילדים.

ניניתי מעשה זה כמאמר התום מעל עמודי "העולם הזה". כעבור כמה ימים התנקשו בי, "אלמונים" כחשכת-לידה, ונשברו שתי ידי.

באוקטובר 1956 ביצעה יחידה של מישר מרהגבול, שהיתה כפופה לצה"ל, את הרצח ההמוני הנורא ביותר בתולדות מדינתנו — הטבח של כפרי-אסם. 47 עובדי-אדמה חפים פשע, נשים וילדים הועמדו בשורות, ונרצחו בדם קר. השליטנות כיסו את הפרשה במעטה לפרסמה. אנחנו, חברי מערכת העולם הזה (פרץ עופר וזל, אלכס מסיס, אורי סלע, אלי תבור ועוד) החלטנו להפיר את הוראת הצנזורה ולהסתכן אף בהוצאה לאור. הודענו על כך לשליטנות והוזה הדבר ששיכנע את דויד בן-גוריון לפרסם את הפרשה ולהעמיד את הפושעים לדין. התוצאה היתה אותו פסק-דין של בית המישפט הצבאי, שקבע כי אסור לחיילי צה"ל למלא פקודה, שעליה מתנופף "הדגל השחור של אי-יחוקיות".

בעיקבות מיבצע-ליטאני, מן הראוי לעיין מחדש בפסק-דין היסטורי זה. במהלך מלחמת ששת-הימים, ומייד אחריה, התערבתי כמה וכמה פעמים אצל הרמטכ"ל דאז, יצחק רבין, אצל ראש הממשלה לוי אשכול ואצל שרים בכירים, ובנייהם מנחם בגין, כדי לחשוף ולהפסיק פישעי-מלחמה. כך עשיתי אצל הרמטכ"ל חיים בר-לב, במיקרה מכאיב אחד שבו היה מעורב קצין שנפל לאחר מכן בסרב.

הרשימה ארוכה ומעציבה. רק שקרן מועד יכול לטעון כי התערב רדתי דפתע, בימי הליכוד. האמת היא הפוכה: פישעי-המלחמה כאילו רדפו אחרי.

בכל אחד מן המיקרים האלה, במידה שנודעו ברבים, עוררתי על עצמי שינוי אה. אם אינני האדם הפופולרי ביותר במדינה, הרי לפעולתי זו יש חלק רב בכך. אין הציבור אהב שיטרידו את מצפונם, שיספרו לו דברים שאינו רוצה לשמוע, שיכריחו אותו להתמודד עם האינסטינקטים האפלים ביותר שבליבו. **איני מאסוכיפם. איני נחנה מזה ששונאים אותי. אני מעדיף בהחלט שיאהבו אותי. מדוע, ככך זאת, עשיתי זאת?**

כדי להסביר זאת, עלי לגזע בדברים אישיים מאד, ואבקש על כך מראש את סליחת הקורא.

ב ימים האחרונים של 1948, אחרי עט שנה של שירות קרבי, נפצעתי מול התל של עיראק-אל-מנשה, במקום שבו עומדת עתה קריית-גת. במהלך קריית-גת, כיספאלוגיה. מסוכף ישראלי וארבעה מתנדבים מ-מארוק הצילו את חיי, תוך סיכון קיצוני של חייהם. תודות להם, הגעתי בעוד מור עד לבית-החולים. במשך שלושה שבועות לא אכלתי, וכמעט לא ישנתי. היה לי הרבה-הרבה זמן לחשוב — כפי שלא חשבתי מימי לפניכן, וגם לא אחריכן. שכתבתי במיטה וחשבתי על דרכי. היתה בליבי הרגשה, כי חיי ניתנו לי במתנה על-ידי הגורל, ועליידי חמישה בחורים

ארא עקדת-שווא, שנועדה להסיח את הדעת מן הפרשה עצמה.

הטענה השלישית: ששתקתי בי עבר לנוכח פישעי-מלחמה מסוג זה, ואף גרועים מהם, הפכתי חסיד של טר-הרהגשק רק בימי מימשלת הליכוד, כדי לנגח את השילטון.

קשה לי להעלות עני הדעת שקר גם יותר.

דרכי בשלושים ושתיים השנים האחרונות רצופה פרשות, שבהן פעלתי לשיפוטם ולהקעתם של פישעי-מלחמה. במהלך מלחמת-העצמאות הייתי עד לכמה פשעים, שהכתימו את דמותו של הצבא הנהדר, הצעיר והיפה, שקם במהלך הקרבות.

הצנחנים ליד הכותל, 1967: כל חייל יודע את ההבדל

במשך כל אותה מלחמה כתבתי רשימות, שאותן קיבצתי בתום המלחמה ב"סיפרי בשדות פלשת 1948. ספר זה הפך אותי, במשך זמן-מה, לחביב-המימסד. עיתוני השילטון העלו את הספר על נס. לפעמים במילים שהעלו בפני סומק של מבוכה.

אולם מצפוני הטריד אותי. כתתי כאותו ספר את האמת, ורק את האמת. אבל לא כתבתי בו את כל האמת. לא יכולתי להעלותה במהלך המלחמה המרה והאכזרית, בעודי חייל לובש-מדים.

לכן, בעיניים פקוחות, עשיתי מעשה שהפכני בן-לילה לאויב המימסד ולמוקד של שינאה ציבורית עזה. כתבתי את סיפרי הצד השני של המטבע, שבו רשמתי את אשר החסרתי בספרי הקודם. בין השאר תיארתי כמה פישעי-מלחמה. אני מצרף למאמר זה כמה קטעים מאותו ספר. הם יסבירו מדוע עוררתי על עצמי

ישר מכל ישר. פעם, כאשר שיבחתי בי אהד ממאמרי את הקפדת צה"ל על עיקרון טוהר-ההגשק, טרח לגשת אלי במופנך וללחוץ את ידי.

אך בראשית 1973, כאשר דדו נתן את הפקודה ליירט את המטוס האזרחי הלבובי ולהפילו, עליתי על דוכן הכנסת ותבעתי, בנוכחותו, את פיטוריו. והרי אותו מיקרה לא היה, חלילה, פשע-מלחמה, אלא אך מישגה טראגי בשיקול.

(לא פעם אני שואל את עצמי אם לא היה דדו יוצא נשכר, אילו התפטר אז.)

אינני היה רפאל איתן יונה מופי לגת, חבר רשום בתנועת "שלוש עכשיו" ומתנגד קיצוני להתנחלות אלוך-מורה, וככל זאת היה ממתיק את עונשיהם של פישעי-המלחמה, לא היה הדבר משנה במאומה את יחסי אליו כפרשה זו.

מ די יום ממשכים להגיע מיכתבים של גידופים ואיומים. מדי פעם מער ביר הטלפון הודעה על תמנת-הפצצה או איום בהתנקשות.

שני חברי-כנסת תבעו להעמידני לדין כאשמת בגידה.

פרשת-פינטו ממושכה לבעבע, כמו הזאבה בלוע של הריגש.

ואין זה מפתיע.

כאשר החלטתי לצאת למערכה לחשיפת פרשה זו, לא עשיתי זאת בלב קל. ידעתי שפרשה זו תעורר את היצרים העמוקים ביותר בנישמת ההמון, שתעורר חמת-זעם והתנגדות להטת. ידעתי שזעם הציבור הנאור יפנה נגד מי שהכי פיש את כולנו במעשה נתעב, אך שאצל רבים-רבים יפנה הזעם דווקא נגד מי שגילה את הפרשה — זעם עיוור ומסוכן, שישתולל ויחפש לו פורקן נגד היעד הקרוב ביותר.

היה ברור לי כי פעולתי בפרשה זו תביא עלי שינאה תהומית מצד חוגים מסויימים, שינאה שכדומתה לא ראיתי עד כה. **אך לא היתה לי כל ברירה. אני סה להסביר מדוע.**

ק ודם כל עלי לסלק מן הדרך שלוש טענות — אויליות וזדוניות מאין כמוהן — שהוטחו בפני שבוועת סוערים אלה, כאשר נפרץ הסכר והוצפתי בנידור פים ובאימים.

הטענה הראשונה: שפעלתי כדי "לעשות הון פוליטי".

צריך אדם להיות כסיל גמור — או לחשוב שאני כסיל גמור — כדי להעלות על דעתו, שאכניס את ראשי לעניין כזה מתוך תיקוה להיבנות ממנו.

פוליטיקאי פיקח הוא אדם המנסה למצוא חן בעיני הרבים, ולא להרגיז אף את המעטים. כאשר עולה פרשה של פשע-מלחמה, הפוליטיקאי הממולח ירחק ממנה — כפי שאכן עשו אצלנו כל הפוליטיקאים הממולחים, שהסתפקו בהפיכת רחת-סיסמות סתמיות על "טוהר ההגשק". אפשר להפיק הון פוליטי מהוקעת פשעים שמבצעים האחרים נגדנו. אך אי אפשר להפיק הון פוליטי מחדשיפתם ומי הוקעתם של פשעים המבוצעים מצידנו. אמיל זולא לא הפך חביב-הקהל, בימי חייו, בעיקבות חלקו בחשיפת הפשעים של המטכ"ל הצרפתי. הוא נמלט בל קושי ממישפט-ליניץ' של האספסוף המוסט. ודברי ימי ישראל מלאים בדמויות שמחו נגד עוולות ופשעים ושסופם היה מר.

אני מקווה שגם יריבי הקיצוניים ביותר יאמינו שאני די אינפליגנטי כדי להבין זאת.

ה טענה השניה: שעשיתי מה ש עשיתי כחלק ממלחמה פוליטית או אישית נגד הרמטכ"ל, רב-אלוף רפאל איתן, מפני שדעותיי-מנוגדות לדעתו.

לשון אחרת: שהייתי מצדיק רמטכ"ל הממתיק את עונשיהם של פושעי-המלחמה, אההמבצע מעשה חמור אחר, אינני היה קרוב די דיעותי.

מכל הרמטכ"לים לצה"ל עד כה, חשתי קירבה רבה ביותר לדדו, הוא דויד אלעזר. הוא היה אדם הגון, טהור,